

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	จ
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฉ
สารบัญแผนภาพ.....	ง
สารบัญภาพภาคผนวก	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	6
วัตถุประสงค์การวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	6
พื้นที่ในการวิจัย	8
ระยะเวลาในการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
การพัฒนารูปแบบ	10
ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น	17
ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น : พัฒนาในฐานะ “ศาสตร์”	30
ศูนย์เรียนรู้ และพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	50
แนวความคิดการมีส่วนร่วม	55
การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น	64
ทฤษฎีความพึงพอใจ	68
บริบทตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	71

หัวข้อเรื่อง	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	73
กรอบแนวคิดการวิจัย	77
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	78
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	78
การวิเคราะห์ข้อมูล	87
สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล	88
บทที่ 4 ผลการศึกษาศาสนาการณ	90
ผลการวิจัยสังเคราะห์จากคำสัมภาษณ์ของกลุ่มเป้าหมาย	91
ด้านสังคมและการเมือง	91
ด้านเศรษฐกิจ	92
ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น	93
ด้านวัฒนธรรม	94
ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	94
ข้อเสนอแนะ	95
บทที่ 5 การนำผลเสนอกระบวนการนวัตกรรม	96
ผลการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	96
หลักสูตรรูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น	98
ความหมายและบริบทสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	105
ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นตำบลท่าสองคอน	106
ด้านสังคมและการเมือง	106
ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น	109
ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น	114
ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	143
บทที่ 6 นำเสนอรูปแบบนวัตกรรม	146
นิทรรศการศูนย์เรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น	146
ตำนานหลวงปู่สิงห์	146
ตำนานผ้าไหม	146

หัวเรื่อง	หน้า
ตำนานช้าง	148
ตำนานเต่า	149
ตำนานต้นไม้ใหญ่	151
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	152
บทที่ 7 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	156
วัตถุประสงค์การวิจัย	156
สรุปผลการวิจัย	156
อภิปรายผล	160
ข้อเสนอแนะ	162
บรรณานุกรม	163
ภาคผนวก ก แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus group).....	171
ภาคผนวก ข แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ หลักสูตรศูนย์เรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ...	176
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ.....	180
ภาคผนวก ง ภาพกิจกรรมศูนย์เรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น	184
ประวัติผู้วิจัย	189

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ปฏิทินการปฏิบัติงาน 87
2	ผลจากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 96
3	ผลการประเมินหลักสูตรรูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น โดยผู้เชี่ยวชาญ143
4	แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม152
5	ความพึงพอใจในการให้บริการศูนย์การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น153

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ร้านค้าจัดจำหน่ายผ้าไหมและผ้าพื้นบ้าน	108
2 ผ้าไหมลายโบราณสร้อยดอกหมาก	109
3 ขั้นตอนการสาวไหม	111
4 ภาพประกอบการจัดแสดงห้องตำนานหลวงปู่สิงห์	146
5 ภาพประกอบการจัดแสดงห้องตำนานหลวงปู่สิงห์	147
6 ภาพประกอบการจัดแสดงผ้าไหมลายดอกสร้อยดอกหมาก	148
7 ภาพประกอบการจัดแสดงการย้อมสีไหมจากธรรมชาติ	149
8 ภาพประกอบการจัดแสดงตำนานช้าง	149
9 หนองน้ำซึ่งเป็นที่อยู่ของเต่าในวัดกุญชรวนาราม	150
10 ฮ้านพญาพ่อปู่ หรือศาลาปู่ตา	150
11 ภาพประกอบการแสดงห้องตำนานเต่า	151
12 ภาพประกอบตำนานต้นไม้ใหญ่	155

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

- 1 กรอบแนวคิดการวิจัยรูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น 77
- 2 ขั้นตอนการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น145

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญภาพภาคผนวก

ภาพภาคผนวกที่	หน้า
1 ห้องตำนานหลวงปู่สิงห์	185
2 ห้องตำนานผ้าไหม	186
3 ห้องตำนานเต่า	187
4 ห้องตำนานช้าง	187
5 ผู้เชี่ยวชาญเยี่ยมชมศูนย์เรียนรู้ประวัติศาสตร์	188

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY